

ถอดบทเรียน ประชุมวิชาการRegional HA Forum ครั้งที่ 15 : คุณค่า คุณภาพ คุณธรรม
ระหว่างวันที่ 4 - 6 กรกฎาคม 2561

ณ KICE ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

วันที่ 6 กรกฎาคม 2560 เวลา 9.00-10.30 น.

ชื่อผู้ถอดบทเรียน 1.นางถาวร ภาวงศ์ 2.นางกรรณิการ์ ชาธรรม 3.นางเขาวนาฏ เคนจันทา

ผู้ตรวจสอบบทเรียน คือ1) พว. อุบล จ้วงพานิช 2) พว. พนอ เตชะอธิก

ชื่อเรื่อง New HA Standard Clinical Governance

ชื่อวิทยากร อ.นพ. นพ.สมจิตต์ ชีเจริญ

ห้อง MR 3-4

บทนำ

ระบบกำกับดูแลทางคลินิก (Clinical Governance) มีความสำคัญ เนื่องจากระบบสุขภาพเป็นระบบที่มีความซับซ้อน จึงมีความจำเป็นที่ต้องบริหารจัดการเพื่อบรรลุเป้าหมายและได้ผลลัพธ์ที่ดี ผู้รับบริการได้รับประโยชน์สูงสุด ลดปัญหาทางกฎหมายรวมถึงประเด็นด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม

เนื้อหา

ในมาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ระบบการกำกับดูแลทางคลินิก (Clinical Governance) อยู่ใน part 1-1.2 การกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมีเป้าหมายคือ องค์กรทำให้มั่นใจในระบบการกำกับดูแล ปฏิบัติตามกฎหมาย มีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งระบบการกำกับดูแลทางคลินิก (Clinical governance) สร้างหลักประกันด้านผลลัพธ์ทางคลินิกที่มีคุณภาพสูง เป็นกระบวนการกำกับดูแลทางคลินิกที่มีแนวทางที่เป็นระบบ และมีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เน้นผลลัพธ์ด้านคุณภาพ ความปลอดภัย สร้างความมั่นใจ ความยุติธรรมกับผู้รับบริการ ภายใต้อำนาจโปร่งใส การบริการที่เป็นเลิศ มีมาตรฐาน ผลลัพธ์ดีเลิศ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

องค์ประกอบการกำกับดูแลทางคลินิก

- Practical standards การดูแลที่ได้มาตรฐาน การนิเทศ
- Education& teaching มีกระบวนการพัฒนาวิชาชีพ การเรียน การสอน
- Managing risk การค้นหา รับรู้รายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อผู้ป่วย มีกระบวนการเข้าไปดูแลด้านความปลอดภัย พัฒนา guideline และ protocols
- System& processes มีระบบที่สมบูรณ์ มีการ monitor และลดความเสี่ยงในผู้รับบริการ รวมถึงการเรียนรู้จากความผิดพลาด
- Clinical audit ทบทวนผลลัพธ์ ตรวจสอบเมื่อมีความผิดปกติ กระตุ้นกลไกการกำกับดูแลทางคลินิกอย่างเข้มแข็ง
- Clinical effectiveness ดูผลลัพธ์ที่ดีเทียบกับ guideline ประเมินผลการดูแลผู้ป่วยทาง

คลินิก รับผิดชอบต่อผู้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

กฎเกณฑ์สำคัญในการกำกับดูแลทางคลินิก

1. มีการรับผิดชอบ (Accountability)
2. สร้างความเป็นเจ้าของ (Ownership)
3. สร้างความเสมอภาค (Equity)
4. ทุกคนมีส่วนร่วม (Partnership)

ปัจจัยความสำเร็จสำเร็จ

1. มีการมอบหมายความรับผิดชอบ
2. มีกิจกรรมและโปรแกรมพัฒนาคุณภาพ
3. มีนโยบายที่ชัดเจน
4. มีการบริหารความเสี่ยงและมีการติดตามปรับปรุงพัฒนาผลลัพท์อย่างต่อเนื่อง

บทบาทแพทย์

แพทย์ต้องมีการพัฒนาคุณภาพ มีภาวะผู้นำ มีการนำใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ มีมาตรฐาน ลดความเสี่ยงทางคลินิก ประเมินการเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ได้ รายงานผล/เรียนรู้จากเหตุการณ์ ประเมินผลลัพท์การดูแล มีระบบทบทวนระบบจัดเก็บข้อมูล และรักษาความลับ มีความตระหนักเรื่องความปลอดภัยโดยสร้างระบบการconsult มีระบบจัดการให้ผู้ป่วยปลอดภัย แม้จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัด มีการอบรมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

Clinical governance กับโครงสร้างการกำกับดูแลทางคลินิก

โครงสร้างกำกับดูแล มีคณะกรรมการระดับสูงรับผิดชอบ ในการกำหนดทิศทาง นโยบาย ติดตามประเด็นคุณภาพและความปลอดภัยในการดูแลผู้ป่วยของทั้งองค์กรและตอบสนองอย่างเหมาะสม ตัวอย่างที่ดีของระบบการกำกับดูแล เช่น ที่โรงพยาบาลศิริราช มีอาจารย์อาวุโส ผู้ทรงคุณวุฒิ คอยกำกับดูแล มีการconference ทบทวน/พัฒนาการดูแลผู้ป่วย ซึ่งเป็นกระบวนการกำกับที่เกิดโดยธรรมชาติ

บทสรุป /take home message

ระบบกำกับดูแลทางคลินิก (Clinical Governance) มุ่งพัฒนาการดูแลให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานเพื่อผลลัพท์ที่เป็นเลิศ มีการบริหารจัดการความเสี่ยงและมีความต่อเนื่องด้านพัฒนาคุณภาพบริการ พัฒนาสมรรถนะบุคลากรทุกระดับ ลดต้นทุน โดยผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายในแต่ละเรื่อง นำสู่การปฏิบัติ ติดตามกำกับดูแลการปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด ดำเนินการแก้ไขปัญหา และประเมินผล/สะท้อนผลเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง บุคลากรเองต้องร่วมมือและมีการพัฒนาองค์ความรู้ ฝึกฝน พัฒนาทักษะการปฏิบัติงาน รักษามาตรฐานการปฏิบัติและนำใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อการดูแลที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น